

Motion till riksdagen 2025/26:414

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Finansiering av utgrävningar i Uppåkra

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att staten ska bidra till utgrävningen i Uppåkra och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Uppåkra i Skåne är den största bopplatsen från järnåldern i Norden som vi känner till, med en utbredning på uppemot 50 hektar. Uppåkra är den kanske mäktigaste och märkvärdigaste ort från järnåldern som hittills hittats i Skandinavien. Det har hittats bevis för övergången mellan asatron och kristendomen. Bevis på romarrikets influenser har också hittats.

Men från statens sida har intresset för Uppåkra varit mycket svalt. I motsats till Birka har det inte satsats på Uppåkra – trots att Uppåkra var sju gånger större än Birka och ett av Skandinaviens stora maktcentrum under järnåldern. Medan Birka var bebott i ca 200 år var Uppåkra ett aktivt centrum och en plats för bosättningar i över 1 000.

Arkeologer har bland annat hittat drygt 28 000 metallföremål av olika slag även om bara en liten del av platsen har grävts ut.

Idag finansieras utgrävningar av denna unika plats av Lunds och Staffanstorps kommuner medan Region Skåne bidrar till museets barn- och ungdomsverksamhet. Att kommuner och regionen i Skåne ensamma måste finansiera utgrävningar och omhändertagande av fornlämningar i denna skala är inte rimligt. Att en sådan plats inte får statligt stöd kan enligt forskare vid Lunds och Malmö universitet misstänkas hänga ihop med att Uppåkra inte var svenskt under sin storhetstid, utan danskt. Men nu är platsen svensk och det kan inte vara acceptabelt att från statens sida bortse från det historiska kulturarv som finns i Skåne bara för att Skåne en gång var danskt. Lika lite som vi skulle anse det acceptabelt att Finland skulle bortse från utforskning av sin historia under tiden Finland var svenskt.

På grund av att staten inte bidrar med pengar till utgrävningen av Sveriges och Nordens största järnålderscentrum har utgrävningarna knappt påbörjats. Det är en

kulturpolitisk skandal och ett tecken på en nedvärderande syn på Skånes historia. Staten måste satsa på att gräva ut Uppåkra och göra fynden från den viktigaste järnåldersplatsen i Sverige och Norden tillgängliga för befolkningen.

Niels Paarup-Petersen (C)